

PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 61 Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, piątek 14 marca 1930 r.

TREŚĆ: Z. S. R. R. a sprawy zagraniczne: Polska a Z. S. R. R. — Niemcy a Z. S. R. R. — Emigracja rosyjska a Polska.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE

POLSKA A Z. S. R. R.

Izwiestja 11.III. streszczają w depeszy z Warszawy (Bratina) art. „Gazety Warszawskiej”, zawierający ostrzeżenie przeciwko wyzyskiwaniu kampanji w obronie religji w ZSRR, jako narzędzia polityki przeciwsowieckiej. W komentarzu pismo oświadcza, iż artykuł pisma polskiego zasługuje na uwagę, gdyż po raz pierwszy od 1920 roku w Polsce mówi się otwarcie o niebezpieczeństwie wojny, jako skutku kampanji przeciwsowieckiej. Reprezentanci rozmaitych polskich obozów politycznych ostrzegają przed tem niebezpieczeństwem „anonimowe, lecz wszystkim dorze znane koła polskie”. Świadczy to — zdaniem dziennika — o istotnem niebezpieczeństwie, na które powinna być zwrócona uwaga opinji sowieckiej.

Siedzielnia 13.III. w koresp. z Warszawy (Sergiewa) oświadcza, iż w stosunku opinji polskiej do władzy sowieckiej w ZSRR nastąpiła stanowcza zmiana, która umożliwiła tak niewiarogodne wydarzenie, jak odprawianie modłów ekspijacyjnych za Rosję w kościołach polskich. Koresp. oświadcza, iż w dniu 16 bm. katolicy - Polacy po raz pierwszy od wielu wieków będą się modlili szczerze w swych kościołach za Rosję. Korespondent dopatruje się kilku powodów tej zmiany, wskazując na politykę Watykanu i na powrót „wojującego komunizmu” w ZSRR. W d. c. koresp. omawia zebranie protestacyjne w Warszawie w dniu 7.III, podkreślając spokojny przebieg i brak prób zakłócenia porządku ze strony komunistów.

NIEMCY A Z. S. R. R.

Izwiestja 11.III. donoszą z Berlina, iż socjalistyczna agencja „Pressedienst” ogłosiła kłamliwy komunikat, w którym podała, iż niemiecki minister spraw zagranicznych Curtius jakoby oświadczył sowieckiemu ambasadorowi Krestinowskiemu, iż rząd Niemiec obarcza rząd ZSRR odpowiedzialnością za akcję komunistycznej międzynarodówki.

Izwiestja 11.III. ogłaszają pochodzące od ag. „Wolfa” i ag. „Tass” zaprzeczenia komunikatu aj. „Pressedienst”. Niemiecka agencja rządowa oświadcza, iż forma oświadczenia min. Curtiusa została zniekształcona przez socjalistyczną agencję, zaś sowiecka agencja rządowa kategorycznie zaprzecza faktowi złożenia powyższego oświadczenia.

EMIGRACJA ROSYJSKA A POLSKA.

Wozroźdenje 12.III. w art. p. t. „Rosyjska polityka Polski (Woyciechowskiego) wskazuje na to, iż sytuacja w ZSRR interesuje polityków polskich; półurzędowa prasa polska jest zdania, iż opinja polska nie może pozostać obojętna wobec czynionych przez Stalina prób wywołania światowej rewolucji. Autor, cytując głosy „Polski Zbrojnej” i „Gazety Polskiej”, oświadcza, iż emigracja rosyjska powinna zwrócić uwagę na stosunek pism polskich do zagadnienia rosyjskiego. Po raz pierwszy od dłuższego czasu powiedziano otwarcie w Warszawie, iż istnienie dyktatury Stalina w Rosji stwarza dla Polski aktualne niebezpieczeństwo. Zdaniem autora, prasa emigracyjna niejednokrotnie wskazywała opinji polskiej na tę okoliczność, lecz głos jej pozostawał bez echa w Polsce. W tej samej mierze opinja polska pozostawała dotychczas głucha na pochodzące ze strony Rosjan opinie o konieczności zaznajomienia się z sytuacją w Rosji. Autor jest zdania, iż Polacy czynią zbyt mało w tym kierunku, opierając swoją znajomość Rosji na znajomości stosunków przedrewolucyjnych, nie studując zupełnie obecnych nastrojów narodu rosyjskiego i dziejów jego walki wyzwolenczej. Polacy wypowiadają o emigracji rosyjskiej sądy banalne i nieumotywowane. W Warszawie niema żadnej instytucji, która by prowadziła badania naukowe w zakresie zagadnienia rosyjskiego. Istniejący Instytut Wschodni, który interesuje się życiem Ukraińców, Białorusinów, nawet Osetinów lub Kirgizów, nie posiada sekcji rosyjskiej. Dążenie do poznania sytuacji w ZSRR powinno być połączone, zdaniem autora, z większem zainteresowaniem się emigracją rosyjską i jej życiem politycznem. W tym celu powinny być stworzone warunki, w których emigracja rosyjska w Polsce uzyskalaby możność ujawniania swego politycznego oblicza — z uwzględnieniem międzynarodowych zobowiązań Polski. Stworzenie tych warunków leży, zdaniem autora, zarówno w interesie Polski jak i w interesie rosyjskiej emigracji. Ułatwi ono Polsce studia nad zagadnieniem rosyjskiem i przerzuci most między polskiem a rosyjskiem zapatrywaniem na ten temat w chwili, gdy przerzucenie tego mostu stanie się koniecznością dziejową.

